

VEILEDNING

TIL

MUSIKKFORLAGSAVTALE

VERKSAVTALE FOR MUSIKKFORLAG

Musikkforlagsavtalen er den formelle avtalen som fastsetter hvilke rettigheter som overdras til forlaget og vilkårene forbundet med dette. Denne avtalen er en verksavtale, og gjelder ett eller flere verk.

Til denne avtalen foreligger det forskjellige vedlegg hvis man har behov for å spesifisere vilkårene innenfor et bestemt forvaltningsområde. I enkelte tilfeller kan det også være nødvendig med en spesialavtale, som for eksempel:

- generalavtale
- synkroniseringsavtale
- trykningsavtale
- tilleggssavtale for forskudd

Det er de tre gruppeforeningene i TONO som i fellesskap har utarbeidet avtaleteksten. Da de aller fleste norske rettighetshavere er tilknyttet TONO, brukes organisasjonens navn gjennomgående i avtalen som fellesbetegnelse for TONO og tilsvarende forvaltningsselskaper i andre land.

For å inngå denne avtalen, må du være tilknyttet TONO eller et forvaltningsselskap som har gjensidig representasjonsavtale med TONO.

TONO har godkjent avtalens standardtekst når det gjelder de punktene hvor TONOs eller NCBs forvaltning er berørt. TONO har ikke gjennomgått teksten under de punkter der TONOs/NCBs forvaltning ikke er berørt.

1

1.1

Er det flere enn to opphavsmenn til Verket, før antall inn i avtalen. Deretter oppgis deres navn, fødselsnummer, kontaktpunkter og bankkontonumre i vedlegget til avtalen.

1.2

Ved større verk med mange satser, sangsykluser, musikals m.m., skal alle titler på satsene/enkeltsangene oppgis. I slike tilfeller bruker man vedlegget til avtalen.

Verksnummer blir gitt av TONO ved registrering av nye verk. Verksnummeret er unikt for Verket og er en nyttig informasjon å ha i avtalen, selv om den ikke er påkrevd. På eksisterende verk vil du finne nummeret i en tidligere avregning. Er Verket nytt og ikke registrert ved avtaleinngåelsen, anbefales det at verksnummeret føres inn etter at Verket er blitt registrert.

Musikkforlaget kan ha flere kataloger. Dersom dette er tilfelle, må forlaget påse at det påføres riktig katalogbetegnelse.

Dersom Verket har en tittel som tilsvarer en av sangtitlene, bør dette presiseres.

1.2.1

Betegnelser i tabellen:

CAE-kode: C = komponist, A = tekstforfatter, CA = komponist/ tekstforfatter, AR = musikkarrangør/bearbeider, SA = oversetter/ subtekstforfatter. Kodene E og SE er forbeholdt musikkforlag og subforlag (kolonnen lengst til høyre).

Medl.nr.: Medlemsnummer i TONO. Dette finner du på en tidligere avregning eller i forvaltningskontrakten din.

IPI-nummer: ("Interested party information") er et internasjonalt identifikasjonsnummer for opphavsmenn og musikkforlag, som brukes av alle TONO-selskaper. Du finner ditt IPI-nummer for eksempel ved å logge deg inn på TONOs webtjenester.

Opphavsmann: Opphavsmannens navn. Dersom et verk helt eller delvis er falt i det fri og har en melodi eller tekst som ikke lenger er beskyttet, kan det i kolonnen for opphavsmann benyttes forkortelsen DP ("domaine publique") eller trad. (se nærmere om disse begrepene i definisjonsoversikten).

Andel: Opphavsmannens andel i Verket. Det vil avhjelpe alle parter at opphavsmennene er enige om fordelingen seg imellom. Opphavsmennene oppfordres til ryddighet i forbindelse med avtaler om fordeling i Verket. I avtalen spesifiseres kun andelen til de opphavsmenn som er part i avtalen. Den interne fordelingen oppgis imidlertid på TONOs anmeldelsesskjema.

1.2.2

Du garanterer at Verket, så langt du har kjennskap til det, er originalt og at du ikke har inngått avtaler som kommer i konflikt med denne.

Uttrykket "intimt samarbeid" innebærer at alle opphavsmenn er enige i at dette er et verk man har gjort i fellesskap – et såkalt "fellesverk" – og at rettighetene fordeles i henhold til avtalen selv om for eksempel bare tekst eller melodi fremføres/utgis.

Det motsatte av intimt samarbeid er hvis en komponist bruker en eksisterende tekst eller en tekstforfatter skriver tekst på en eksisterende melodi. Dette kalles et sammensatt verk. Da må det innhentes tillatelse fra de andre rettighetshaverne og den nye melodien/teksten vil betraktes som non-eksklusiv. I så fall bør det lages et eget vedlegg.

1.2.3

Du kan bruke temaer og kompositoriske ideer fra dette Verket i andre verk, så lenge det nye Verket er nyskapende. Er du i tvil, er det lurt å ta dette opp med Musikkforlaget på forhånd.

180-dagersfristen er i samsvar med vanlig praksis, og begynner å løpe når Musikkforlaget er blitt gjort oppmerksom på det nye verket.

1.3

Gjør noe land beskyttelse av opphavsrett, dens fornyelse eller dens forlengelse, avhengig av anmeldelse eller annen forholdsregel i opphavsmannens eller Forlagets navn, forplikter begge parter, på Forlagets anmodning, å utstede alle nødvendige erklæringer for at slik beskyttelse skal kunne oppnås.

1.3.1

De aller fleste nyskrevne verk forlegges for "life of copyright". Det betyr at avtalen gjelder så lenge Verket er opphavsrettlig beskyttet. Denne grensen var tidligere henholdsvis 30 og senere 50 år (og i en periode dessuten 56 år) etter lengstlevende opphavsmanns død, og er i dag 70 år.

På nyskrevne verk gjelder avtalen fra dag én – eller fra det tidspunkt det foreligger en eller annen form for utgivelse eller fremføring som utløser vederlag.

1.3.2

Når det gjelder verk som allerede genererer inntekter, stiller det seg litt annerledes. Det bør spesifiseres om inntektene gjelder f.o.m. den dagen avtalen er inngått eller om forlaget kan innkassere retroaktivt – dvs. alle uavregnede inntekter på Verket, selv om de er generert før avtalen er inngått.

Det samme må tas hensyn til når avtalen utgår. Det bør spesifiseres om inntektene slutter f.o.m. den dagen avtalen utgår, eller om forlaget kan innkassere for alle inntekter i avtaleperioden selv om de avregnes senere.

1.4

"Hele Verden" omfatter absolutt alle geografiske områder Verket benyttes. I sin ytterste konsekvens betyr dette også verdensrommet – romstasjoner, månen og andre planeter – men: opphavsretten vil nok bli utfordret på andre områder lenge før dette er en aktuell problemstilling.

1.5

Forlaget skal, så langt som mulig, forsøke å påvirke utgivere og andre brukere av Verket til å oppgi korrekt tittel, navnene på rettighetshaverne (kreditering) og dato for første utgivelse. Dette kravet kan av og til komme i konflikt med design, plass til rådighet og tekniske begrensninger, slik at det ikke alltid er mulig å etterkomme 100%. Kravet om å bli kreditert er en grunnleggende rettighet etter åndsverkloven og det skal fremkomme på en eller annen måte ved offentliggjørelse av Verket.

2

2.1

Det er de økonomiske rettighetene du overdrar til Musikkforlagets forvaltning. Les mer om de økonomiske og de ideelle rettighetene i definisjonsoversikten.

Forlaget kan ikke overdra en enkeltopphavsmenns katalog separat – verken helt eller delvis (for eksempel enkeltverk) – med mindre annet er avtalt eller avtales mellom partene.

Musikkforlaget har i avtaletiden rett til å overdra rettigheter i Verket til andre, med eller uten rett for denne til overdra rettighetene videre.

2.2

Hvis man ønsker å utelukke noen områder fra en ellers normal avtale kan man krysse av de aktuelle boksene. Les mer om begrep som "grafisk form", "synkronisering", "mekanisering" m.m. i definisjonsoversikten.

3

"Musikkforlag"/"Music Publisher" er en betegnelse fra den gang forlagenes oppgave hovedsakelig besto av å utgi noter. Selv om begrepet ikke lenger er dekkende, brukes det fremdeles over hele verden. Musikkforlaget er i dag opphavsmannens kreative og administrative samarbeidspartner.

3.1

Normalt vil Musikkforlaget, om ikke annet fremgår av punkt 2.2, medvirke til å gjøre Verket tilgjengelig for allmennheten

- i grafisk form
- gjennom offentlig fremføring/overføring til allmennheten
- gjennom synkronisering
- gjennom annen mekanisering enn synkronisering (spesifiser eventuelt i punkt 3.2)
- på annen måte som fremmer Verkets kunstneriske og økonomiske potensial (kan spesifiseres i punkt 3.2)

Opphavsmannen har ansvaret for å anmelde Verket. Musikkforlaget har verken plikt eller rett til å anmelde opphavsmannens andeler i et verk til TONO, dersom dette ikke er avtalt og det foreligger en fullmakt fra opphavsmannen ved at det er satt et kryss i boksen, eller fullmakt er gitt på annen måte.

3.2

Dersom partene har avtalt spesielle vilkår, kan disse føres inn under dette punktet. Det kan for eksempel være plikt til fortsatt salg av noter etter avtalens utløp, en garantert innspilling eller fremføring av Verket innen et bestemt tidspunkt m.m.

3.3

Opphavsmannen må gi forlaget Verket i en form som kan reproduseres (note eller innspilling).

Forlaget må ha saklig grunn for å avvise dokumentasjonen. Det bør avtales ved inngåelsen av avtalen hvilke dokumentasjonskrav som gjelder.

Ved større orkesterverk kreves som regel et ferdig partitur. På en enkel melodi kan det være tilstrekkelig med en demoinnspilling eller en besifret melodilinje med tekst.

3.3.2

Originaleksemplaret av dokumentasjonen kan ha, eller kan vise seg å få, en selvstendig økonomisk verdi, i tillegg til den "sentimentale" betydning eksemplaret kan ha for Opphavsmannen.

4

TONO avregner fremføringsvederlag. NCB (Nordisk Copyright Bureau) avregner mekanisk vederlag, men selve utbetalingen skjer gjennom TONO. Øvrige inntekter innkasseres og avregnes som regel av forlaget direkte.

Dersom partene ikke gjør konkret avtale om avvikende fordeling, gjelder TONOs fordelingsnøkkel. Oppdaterte fordelingsregler er til enhver tid tilgjengelige på TONOs hjemmeside (www.tono.no).

Kolonnen "Resten av verden": Hver subforlagsavtale gjort på et verk vil kunne inneholde forskjellige vilkår. Bli det inngått flere subforlagsavtaler på Verket, kan fordelingen under disse føres opp i et eget vedlegg til denne avtalen. Et subforlag er et musikkforlag som fra originalforlaget, i begrenset tid, overlates forvaltning av et verk i et bestemt territorium.

Betegnelsen "Opphavsmannen" dekker her også de tilfeller hvor det er flere opphavsmenn, se definisjonen nedenfor.

5

Med synkronisering menes sammenstilling av musikk og bilde, for eksempel en AV-/audiovisuell produksjon. Se forøvrig definisjonsoversikten.

Hvis denne avtalen i utstrakt grad er inngått med tanke på synkronisering, anbefaler vi å bruke vedlegget som er utarbeidet til denne avtalen.

6

Med grafiske utgivelser menes alle former for trykt tekst og noter. Se forøvrig definisjonsoversikten.

6.1

Hvis denne avtalen er inngått hovedsakelig med tanke på å utgi noter, anbefaler vi å bruke vedlegget som er utarbeidet til denne avtalen.

Royalty kan avtales beregnet av brutto eller av netto utsalgspris.

- Brutto: Royalty beregnes av utsalgspris fratrukket merverdiavgift.
- Netto: Royalty beregnes av utsalgspris fratrukket rabatter samt merverdiavgift (tilsvarende noenlunde grammofonbransjens såkalte PPD – "Published Price to Dealer")

6.2

Praksis vedrørende royalty på digitaldistribusjonsområdet er i rask utvikling, og Musikkforlaget forplikter seg til å holde seg oppdatert.

6.3

Utleie av noter er som regel kun aktuelt ved større orkesterverk, musikkdramatikk og lignende.

7

Ofte kalt en "catch all"-klausul. Den fanger opp alle situasjoner som avtalen ellers ikke regulerer.

Rettigheter som nærmest kan sammenlignes med fremførings- eller mekaniske rettigheter skal fordeles etter samme prinsipp som gjelder for slike.

Inntekter fra øvrige rettigheter fordeles likt mellom partene.

8

Er Verket forlagt, er det forlaget som håndterer all lisensiering av Verket. Får du som opphavsmann henvendelser direkte, skal de henvises til forlaget. Det må ikke tolkes som om du ikke har medbestemmelse, men forlaget vil til enhver tid ha oversikt over aktiviteten omkring Verket og kan forhindre at avtaler du gjør kommer i konflikt med andre avtaler.

Forlaget skal avregne "at source" – dvs. uten avkortinger for andre utgifter eller fra tredjemann.

Det er kun Musikkforlagets avregninger og utbetalinger, som omtales i dette kapitlet, ikke avregningene fra TONO/NCB.

8.1

Såfremt det ikke er utbetalt forskudd, vil vederlag for fremføring og lydfesting utbetales direkte gjennom TONO. TONOs hovedavregninger er, ved utforming av denne veiledningen, henholdsvis i juni og i november. Tendensen er at avregninger skjer med stadig større hyppighet.

Øvrige vederlag betales normalt av forlaget, som da skal sende ut avregningsbilag for disse.

8.2

Små utbetalingsbeløp er tids- og kostnadskrevende for forlagene. Praksis for dette varierer noe, men grensen ligger normalt på omkring kr 500,-.

8.3

Du kan etterkontrollere avregningene du mottar fra forlaget, men må betale kostnadene til det selv, såfremt det ikke avdekkes en feilmargin på over 10% i forlagets favør.

9

9.1

Ved heving går rettighetene i Verket tilbake til Opphavsmannen, og Musikkforlagets rett til å innkassere vederlag for Verket opphører. Dersom Musikkforlaget har innkassert eller mottatt vederlag etter at avtalen er gyldig hevet, skal dette vederlaget utbetales Opphavsmannen uten avkortning.

Uttrykket "vesentlig mislighold" er en såkalt "rettslig standard". Det vil si at lovgiver ikke har tatt nærmere stilling til hvilke situasjoner uttrykket konkret skal omfatte, men i stedet overlatt den nærmere tolkningen av uttrykket til domstolenes skjønn. En rettslig standard kan derfor også utvikle seg over tid, i takt med de rådende moral- og rettsoppfatninger i samfunnet. Vesentlig mislighold forutsetter normalt at den ene part vedvarende eller gjentatte ganger har begått avtalebrudd av en viss betydning, eventuelt flere eller mange forskjellige avtalebrudd. Det er imidlertid bare domstolene som kan avgjøre hvorvidt et mislighold er vesentlig, dersom partene ikke kommer frem til en løsning.

9.2

Force majeure (fransk for «større krefter») er en vanlig klausul i avtaler som i utgangspunktet løser en eller begge parter fra ansvar for mislighold når en ekstraordinær hendelse, ulykke eller lignende inntreffer.

9.3

Bestemmelsen dekker i praksis perioden fra forlaget blir insolvent (ikke lenger er i stand til å dekke sine løpende forpliktelser) inntil a) Opphavsmannen hever avtalen, jf. punkt 8.1, b) Forlaget går konkurs eller c) Forlaget igjen blir solvent/betalingsdyktig.

Skulle konkurs inntreffe, gjelder norsk lov.

9.4

Samme vilkår som gjelder i avtalens løpetid gjelder også for avregninger etter avtalens utløp.

9.5

Ved uenighet mellom partene er det norsk lov som gjelder. Det kan være viktig hvis en utenlandsk rettighetshaver eller forlag er involvert.

10

Innbefatter avtalen annet som ikke er omtalt, kan det føres inn her.

11

Noen ganger utbetales det et forskudd til opphavsmannen. Det er laget et eget vedlegg til denne avtalen som omfatter detaljene i forbindelse med dette.

12

Denne avtalen erstatter alle tidligere avtaler du har gjort for Verket. Du kan ikke gjøre avtale med flere musikkforlag for de samme eksklusive rettighetene.

Det er viktig at alle undertegner samtlige kopier av avtalen med vedlegg.

Ta godt vare på ditt eksemplar og sørg for å anmelde Verket ditt til TONO hvis du ikke har gitt forlaget fullmakt til å gjøre dette for deg.

Definisjoner av ord og uttrykk brukt i avtalen

Ved tolkningen av avtalen gjelder følgende definisjoner:

Copyright control: Se Manus.

Domaine publique:

"Allmenn eiendom". Verk som er falt i det fri krever ikke lenger vederlag.

Droit moral: Se Ideelle rettigheter

Fellesverk:

Verk skapt i intimt samarbeid mellom flere opphavsmenn. Vederlag fordeles i henhold til avtalen selv om for eksempel bare tekst eller melodi fremføres/utgis. Det motsatte av intimt samarbeid er hvis en komponist bruker en eksisterende tekst eller en tekstforfatter skriver tekst på en eksisterende melodi ("sammensatt verk"). Da må det innhentes tillatelse fra de andre rettighetshaverne og den nye melodien/teksten vil betraktes som non-eksklusiv. I så fall bør det lages en egen avtale

Forlagskatalog:

Forlag vil ofte plassere verk i forskjellige underkataloger. Dette kan sammenlignes med at et plateselskap utgir ulikt repertoar på ulike labels eller den praksis bokforlagene har. Som oftest er dette av markedsføringmessige eller administrative grunner og har liten betydning for samarbeidet mellom forlag og opphavsmann.

Fremføringsrettigheter:

Rettigheter forbundet med avspilling eller fremføring av et verk. (Kringkasting. Konsert, Gudstjeneste/Musikkandakt. Underholdning, Revy. Film. Andre fremføringsområder.)

Generalavtale:

Avtale mellom opphavsmann og musikkforlag om opphavsmannens prestasjon og Musikkforlagets plikter mht. de verk som opphavsmannen skaper mens generalavtalen gjelder. Generalavtalen er ikke begrenset til ett eller flere spesifikke verk.

Gjøre tilgjengelig for allmennheten:

Opphavsrettsuttrykk som omfatter 1) spredning av verket gjennom eksempelvis salg, utleie og utlån, 2) visning av kunstverk og 3) offentlig fremføring av verk (se definisjonen av Offentlig fremføring).

Grafisk form:

Noter eller tekst – Visuell fremstilling av verket i sin helhet, i arrangement, eller deler av verket som tekst, musikk eller besifring alene.

Grand Rights: Se "store rettigheter".

Ideelle rettigheter:

Et sett med rettigheter som opphavsmannen alltid beholder:

- Retten til kreditering (opphavsmannens rett til å bli navngitt i samsvar med god skikk)
- Retten til å utgi anonymt eller under psevdonym
- Respektretten (verket kan ikke gjengis på en måte som er krenkende for opphavsmannen eller for verket).

I tillegg har opphavsmannen Økonomiske rettigheter.

Katalog: Se "forlagskatalog".

Kreditering:

Opphavsmannens rett til å bli navngitt i forbindelse med utnyttelse av sitt verk (se Ideelle rettigheter).

Life of copyright:

Perioden et verk er opphavsrettslig beskyttet, dvs. 70 år etter opphavsmannens død.

Lisensiering:

En non-eksklusiv rettighet gitt til tredjemann for en begrenset utnyttelse av Verket.

Lydfestingsrettigheter: Se "mekaniske rettigheter"

Manus:

Betegnelse på verk som ikke er forlagt, alle rettigheter forvaltes av opphavsmannen. Ofte brukes betegnelsen "Copyright control".

Mekaniske rettigheter:

Retten til å lydfeste verket på CD, MC, audio-DVD og vinyl, film (synkronisering), CD-ROM, video, DVD, bladomdelte produkter, premium-produkter, karaoke, bestillingsmusikk (Library Music), ringetoner, leketøy, spilledåser, gratulasjonskort, reklame og Internett. De mekaniske rettighetene forvaltes i Norden av Nordisk Copyright Bureau (NCB) på oppdrag fra, og i nært samarbeid med, TONO og de andre nordiske forvaltningsselskapene.

På de fleste områder foreligger det fremforhandlede satser, mens det for eksempel på reklamebruk og synkronisering i stor grad overlates til rettighetshaver å bestemme størrelsen av vederlaget.

Moralske rettigheter/Moral rights: Se Ideelle rettigheter.

NCB

Nordisk Copyright Bureau (NCB) forvalter de nordiske rettighetshaveres mekaniske rettigheter, også kalt lydfestingsrettigheter. I likhet med TONO, har NCB gjensidighetsavtaler med søsterselskaper i andre land og forvalter utenlandske rettighetshaveres mekaniske rettigheter i det nordiske området. NCB er eid og styrt av de nordiske fremføringselskapene (TONO-selskapene) i fellesskap.

Offentlig fremføring:

Avspilling eller fremføring av et verk (kringkasting, konsert, gudstjeneste/musikkandakt, underholdning, revy, film, tilgjengeliggjøring på Internett osv.).

Opphavsmann:

Komponist eller tekstforfatter. I avtaler brukes ofte Opphavsmann som felles betegnelse for alle som har medvirket kreativt på verket. Betegnelsen er kjønnsnøytral, og brukes i loven.

Print: Se "Grafisk Form".

Store rettigheter:

Uttrykket "store rettigheter" brukes i forbindelse med dramatisk fremføring av et verk. (f.eks. opera, operette, teater, musikal, skuespill, pantomime, ballett o.l.).

Subforlag/subforlegging:

Musikkforlag som fra originalforlaget i en begrenset periode overlates forvaltningen av et verk i et bestemt territorium.

Synkronisering:

Film, reklame m.m., mekanisering av et verk ved innkopiering til bilde eller annen lyd.

TONO:

Det norske forvaltningsselskapet TONO, eller ethvert tilsvarende selskap. TONO er et andelsselskap, stiftet i 1928, som eies og drives av sine medlemmer; komponister, tekstforfattere og musikkforlag. Selskapet forvalter fremføringsrettigheter for musikkverk i Norge. Sammen med de øvrige forvaltningsselskapene i Norden, eier de Nordisk Copyright Bureau, som forvalter de mekaniske rettighetene på deres felles vegne.

Trad.: Se Domaine publique.

Verket:

Komposisjon med eller uten tekst.

Økonomiske rettigheter:

Opphavsretten består av Økonomiske rettigheter og Ideelle rettigheter. De økonomiske rettigheter er

- enerett til eksemplarfremstilling
- enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten.